

Dôvodová správa

K bodu : **Prerokovanie protestu prokurátora Okresnej prokuratúry v Banskej Bystrici č. Pd 76/14/6601-5 z 11.6.2014 proti VZN Mesta Banská Bystrica č. 14/2013, ktorým sa mení VZN č. 19/2012 o určení výšky príspevkov pre školské zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Banská Bystrica**

I. Mestu Banská Bystrica bol dňa 16.6.2014 doručený protest okresného prokurátora v Banskej Bystrici č. Pd 76/14/6601-5 z 11.6.2014 proti VZN Mesta Banská Bystrica č. 14/2013, ktorým sa mení VZN č. 19/2012 o určení výšky príspevkov pre školské zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Banská Bystrica. V zmysle ustan. § 26, ods. 2 zák.č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov je orgán verejnej správy povinný rozhodnúť o proteste do 30 dní od doručenia protestu za účasti prokurátora.

II. Protestom prokurátora Okresnej prokuratúry v Banskej Bystrici sú napadnuté nasledovné ustanovenia VZN :

(Poznámka: napadnuté ustanovenia vyznačené červeným písmom, kurzívou napadnuté iba slovné spojenia)

Čl. II. Materská škola sa § 3 mení nasledovne:

§ 3

1. Zákonný zástupca uhrádza príspevok na čiastočnú úhradu výdavkov za pobyt dieťaťa v MŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Banská Bystrica mesačne sumou vo výške:

a) deti od 3 do 6 rokov veku <i>s trvalým pobytom v meste Banská Bystrica</i>	14,00 €
b) deti od 3 do 6 rokov veku <i>s trvalým pobytom mimo mesta Banská Bystrica</i>	28,00 €
c) deti od 2 do 3 rokov veku	50,00 €
d) za prázdninovú činnosť za deti <i>podľa § 3 ods. 1 písm. a) tohto nariadenia</i>
v mesiaci júl a august <i>s trvalým pobytom v meste Banská Bystrica</i>	25,00 €
e) deti s preukazom ZŤP od 2 do 6 rokov veku <i>s trvalým pobytom v meste Banská Bystrica a s trvalým pobytom mimo mesta Banská Bystrica</i>	10,00 €

Čl. V. Centrum voľného času sa v § 9 mení nasledovne:

§ 9

1. Na čiastočnú úhradu nákladov spojených s činnosťou centra voľného času v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica **mesačne prispieva**:

- a) zákonný zástupca na dieťa od 5 rokov veku do dovŕšenia 15 rokov veku *s trvalým pobytom na území mesta Banská Bystrica*, pričom je dieťa prihlásené na jednu záujmovú činnosť k 15. septembru príslušného kalendárneho roka a súčasne zákonný zástupca odovzdal písomné čestné vyhlásenie na započítanie dieťaťa do zberu údajov pre zriaďovateľa centra voľného času, sumou 0,00 €,
- b) zákonný zástupca na dieťa od 5 rokov veku do dovŕšenia 15 rokov veku *s trvalým pobytom na území mesta Banská Bystrica* za každú ďalšiu záujmovú činnosť, alebo ak zákonný zástupca neodovzdal písomné čestné vyhlásenie na započítanie dieťaťa do zberu údajov pre zriaďovateľa centra voľného času, sumou 2,50 €,
- c) zákonný zástupca na dieťa od 5 rokov veku do dovŕšenia 15 rokov veku *bez trvalého pobytu*

- na území mesta Banská Bystrica* alebo na dieťa prihlásené po 15. septembri príslušného kalendárneho roka za každú záujmovú činnosť sumou 2,50 €,
- d) zákonný zástupca na dieťa do 5 rokov veku a od 15 rokov veku do dovŕšenia 18 rokov veku za každú záujmovú činnosť sumou 2,50 €,
 - e) ak zákonný zástupca odovzdá vzdelávací poukaz centru voľného času, upúšťa sa od príspevku za jednu záujmovú činnosť podľa písm. b), c) a d),
 - f) dospelá osoba za každú záujmovú činnosť sumou 3,50 €.

Ako dôvod podania protestu prokurátor uvádza, že predmetné ustanovenia vo VZN sú v rozpore s ustan. § 6 ods. 1 písm.g zák.č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení a s ustan. § 3 písm.c). písm.D). § 28 ods. 5 a § 116 ods. 6 zák.č. 245/2008 Z.z. O výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a doplnení a § 2 ods. 1, § 3 ods. 1, § 5 ods. 1, ods. 2 zák.č. 365/2004 Z.z. O rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v platnom znení.

III.

A. Stanovisko Školského úradu, oddelenia školstva a mládeže.

Prokurátor podal protest na základe podnetu občanov, ktorých deti navštevujú materské školy na území mesta, s trvalým pobytom mimo mesta Banská Bystrica – jeden podnet bol podaný obcou Kyncel'ová (v mene občianky, ktorej dve deti navštevujú MŠ v meste Banská Bystrica). Mesto Banská Bystrica k podnetom predložil na prokuratúru nasledovné zdôvodnenie :

"Všeobecne záväzné nariadenie č.14/2013 bolo vypracované, predložené a následne schválené MsZ na základe požiadaviek riaditeľiek materských škôl, školských zariadení, vedúcich školských jedální a riaditeľky základnej umeleckej školy v meste Banská Bystrica, ktoré súvisia s legislatívnymi zmenami financovania a skutočnými potrebami škôl a školských zariadení. VZN v súlade s § 28 ods. 3 a ods. 5 zákona č. 245/2008 Z.z. upravuje hlavne príspevok zákonného zástupcu na čiastočnú úhradu výdavkov za pobyt dieťaťa od 3 do 6 rokov veku s trvalým pobytom mimo mesta Banská Bystrica, za deti od 2 do 3 rokov veku a za prázdninovú činnosť v mesiaci júl a august.

V dôvodovej správe k predmetnému VZN sa uvádza: Mesto má záujem o prijatie a zaškolenie čo najväčšieho počtu detí a umožňuje podľa kapacitných možností prijať do MŠ aj deti, ktoré nemajú trvalý pobyt na území mesta Banská Bystrica.

V zmysle § 5 ods. 3 zák.č. 597/2003 Z.z. o financovaní ZŠ, SŠ a SZ v platnom znení sa určené finančné prostriedky môžu použiť na mzdové a prevádzkové náklady pri poskytovaní služieb zariadenia. Financovanie nákladov nad uvedený účelový rámec zabezpečuje zriaďovateľ školského zariadenia z vlastného rozpočtu (napr. rekonštrukcie nehnuteľností, kotolní, znižovanie energetickej náročnosti, signalizačné zariadenia a pod.)

V tejto súvislosti by sme chceli poukázať na to, že v prípade tejto „pomoci“ mesta ako zriaďovateľa a prevádzkovateľa školského zariadenia - prijatie detí do týchto zariadení z iných obcí, kde majú trvalý pobyt - by mali byť deti navštevujúce školské zariadenia mimo obce automaticky podporované samosprávou tejto obce v rámci svojich finančných možností, čo i minimálne.

Podľa §2 ods. 1 písm a/ a b/ Nariadenia vlády č. 668/2004 Z. z. o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samosprávy výnos dane z príjmu sa prerozdeľuje obci podľa počtu obyvateľov s trvalým pobytom na území obce, teda aj na deti do 6 rokov veku. Obec tieto finančné prostriedky dostáva na svojich obyvateľov a môže ich použiť ľubovoľným spôsobom. Napr. aj na dotácie pre deti navštevujúce MŠ mimo obce ak obec nemá zriadenú vlastnú MŠ. Každá obec môže byť poskytovateľom predprimárneho vzdelávania t.z., že môže zriadiť vlastnú MŠ. Záleží na rozhodnutí obce a určení priorít.

Podľa § 7a ods. 9 Zákona č. 597/2003 Z.z o financovaní ZŠ, SŠ a SZ na účely rozdeľovania výnosu dane z príjmov obciam sa použijú údaje o počte obyvateľov obce od päť rokov veku do dovŕšenia 15 rokov veku s trvalým pobytom na území obce podľa stavu k 1. januáru kalendárneho roka, v ktorom sa zisťovanie uskutočňuje. V tomto prípade na záujmové vzdelávanie dostanú v podielových daniach peniaze aj tie obce,

ktoré nemajú zriadené žiadne školské zariadenie a nie sú viazané tieto prostriedky použiť pre školstvo. Môžu ich však poskytnúť inej obci, ktorá pre jej deti toto záujmové vzdelávanie poskytuje (je to na dohode medzi obcami).

Obec môže, ale aj nemusí dať všetky tieto finančné prostriedky školstvu, nakoľko nie je zaviazaná poukázať ich svojim školám a školským zariadeniam žiadnym zákonom ani nariadením. Obec sama rozhoduje, ktorému školskému zariadeniu alebo škole v rámci originálnych kompetencií koľko finančných prostriedkov pridelí. Preto sa novelou zákonov od 1.1.2013 stanovila povinnosť vydávať VZN pre všetky školy a školské zariadenia, ktorých je zriaďovateľom (hovoríme stále o originálnych kompetenciách), kde presne určí postup a podmienky pridelovania týchto finančných prostriedkov.

Nakoľko obce, neposkytujú žiadne finančné prostriedky na podporu a pomoc financovania školského zariadenia, ktoré navštevujú i deti s trvalým pobytom v týchto obciach, Mesto – ako zriaďovateľ školských zariadení - využil svoje zákonné oprávnenia vyplývajúce mu z § 25 zák.č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v zmysle ktorého výšku mesačného príspevku zákonného zástupcu na čiastočnú úhradu výdavkov za pobyt dieťaťa v materskej škole zriadenej obcou **určí zriaďovateľ všeobecne záväzným nariadením.**

Pri spracovávaní VZN sme vychádzali aj zo skúseností iných miest a obcí, ktoré určili diferencované poplatky vo svojich VZN napr. **Zvolen, Žiar nad Hronom, Pezinok, Bratislava Dúbravka, Bratislava – Staré mesto, Blatné, Košice, Prešov atď.** Pokiaľ by diferencovanie poplatkov v MŠ bolo vyhlásené za protiústavné vytvoril by sa precedens, ktorý by mal vplyv na VZN plošne v rámci celej SR."

Materské školy, ktorých zriaďovateľom je Mesto navštevuje v súčasnosti celkom 2170 detí, z toho detí mimo trvalého pobytu Banská Bystrica je celkom 115 detí.

Od 1.9.2014 je zapísaných do MŠ celkom 779 detí, z toho mimo Banskej Bystrice 130 detí. Prijatých bolo 645 detí, z toho mimo Banskej Bystrice 49 detí. Z uvedeného vyplýva, že počet neprijatých detí v Meste Banská Bystrica je 134 detí, z toho mimo Banskej Bystrice celkom 81 detí.

Dôvody žiadostí o umiestnenie dieťaťa do MŠ v meste Banská Bystrica, ktoré uvádzajú zákonní zástupcovia detí mimo mesta Banská Bystrica :

- 1) v obci nie je zriadená MŠ
- 2) z dôvodu ich zamestnania v meste
- 3) záujem o umiestnenie v konkrétnej MŠ
- 4) z dôvodu, že poplatky v súkromných MŠ sú nepomerne vyššie.

B. Stanovisko Organizačno-legislatívneho oddelenia :

Organizačno-právne oddelenie sa stožňuje s právnym názorom prokurátora a navrhuje protestu prokurátora **vyhovieť.**

Prokurátor pri riešení podnetu nezohľadňoval dôvody zriaďovateľa, ktoré ho viedli ku kategorizácii príspevku na čiastočnú úhradu výdavkov za pobyt dieťaťa v MŠ, nezohľadňoval ani pomoc mesta pri zabezpečovaní výchovno-vzdelávacej činnosti detí obyvateľov okolitých obcí. Jeho povinnosťou bolo preskúmať zákonnosť napadnutého nariadenia Mesta.

V tekto súvislosti však poukazujeme na nasledovné ustanovenia :

- § 28 ods. 2 zák.č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov :

"(2) Materská škola sa zriaďuje spravidla **pri počte desiat' detí.** Materská škola zabezpečuje výchovu a vzdelávanie prostredníctvom školského vzdelávacieho programu, ktorý poskytuje predprimárne vzdelanie podľa § 16 ods. 2."

- § 2 ods. 7 zák.č. 306/2008 Z.z. o materskej škole v platnom znení

"(7) Pri rozhodovaní o zriadení a zrušení zriaďovateľ musí zohľadniť potrebu zákonných zástupcov umiestniť dieťa do materskej školy, počet nevybavených žiadostí o umiestnenie a perspektívnu potrebu z hľadiska vývoja detskej populácie. V miestach, kde je jediná materská škola, zriaďovateľ zohľadňuje aj nízky počet detí."

V prípade, že mestské zastupiteľstvo vyhovie protestu prokurátora nezákonné ustanovenia vo VZN budú uznesením MsZ zrušené nasledovne :

vo Všeobecne záväznom nariadení Mesta Banská Bystrica č. 14/2013, ktorým sa mení VZN č. 19/2012 o určení výšky príspevkov pre školské zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Banská Bystrica

1. v § 3 ods. 1

- a) v § 3 ods. 1 písm. a) slovné spojenie "s trvalým pobytom v meste Banská Bystrica
- b) v § 3 ods. 1 písm. b)
- c) v § 3 ods. d) slovné spojenie " podľa § 3 ods. 1 písm. a) tohto nariadenia a slovné spojenie "s trvalým pobytom na území mesta"
- d) v § 3 ods. 1 písm. e) slovné spojenie "s trvalým pobytom v meste Banská Bystrica" a s trvalým pobytom mimo mesta Banská Bystrica"

2. v 9 ods. 1

- a) písm. a) slovné spojenie "s trvalým pobytom na území mesta"
- b) písm. b) slovné spojenie "s trvalým pobytom na území mesta"
- c) písm.c) slovné spojenie "bez trvalého pobytu na území mesta Banská Bystrica" a spojku "alebo"

s účinnosťou od 1.7.2014

IV. Zjednotenie príspevku na čiastočnú úhradu výdavkov za pobyt dieťaťa v MŠ na 14 € predstavuje zníženie príjmovej časti rozpočtu materských škôl o 1160 € mesačne.